

**REVISTA DE ISTORIE
„VASILE CONTA”
TÂRGU-NEAMȚ**

**Historical Magazine „Vasile Conta”,
Târgu-Neamț**

**Revue Historique „Vasile Conta”
Târgu-Neamț**

**Volumul V, nr. 2, decembrie 2023
Volume V, issue 2, december 2023
Volume V, no. 2, décembre 2023**

Iași
Editura PIM, 2023

**TEODOR BĂLAN ȘI COLECȚIILE SPECIALE ALE
UNIVERSITĂȚII „ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA (II)**

*

**TEODOR BĂLAN AND SPECIAL COLLECTIONS OF
"STEFAN CEL MARE" UNIVERSITY OF SUCEAVA (II)**

*

**TEODOR BĂLAN ET LES COLLECTIONS ESPÉCIALES DE
L' UNIVÉRSITÉ «STEFAN CEL MARE» DE SUCEAVA (II)**

drd. Roxana-Melania CORNILĂ (LEUCIUC)¹

***Rezumat:** Teodor Bălan (1985-1972) nu mai are nevoie de nicio prezentare. Deși numele, activitatea lui sunt reluate prin diferite studii, articole, cărți, de fiecare dată cuvintele așternute de autori lasă o cu totul altă amprentă în memoria noastră. Teodor Bălan a gândit și lucrat în „domeniul Bucovinei” până în ultima clipă a vieții sale, fără întreruperi, cu o pasiune fidelă. Devotamentul pentru acest colț al României, Bucovina, l-a determinat să dea oarecum uitării amărăciunea de zi cu zi, în serviciul unei cauze nobile, aceea de a ne lăsa nouă moștenire „valori” arhivistice, istorice, bibliofile. Domeniile majore în care Teodor Bălan și-a desfășurat activitatea, arhivistică și istorie, au fost „harta sufletului său”. Arhivistica și istoria, două instanțe ale „fenomenului Bălan” ne transpun în reprezentări ale unei realități care astăzi se dovedește a fi una științifică.*

Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava găzduiește donația Profesorului Teodor Bălan, în care viețuiesc și cărți cu dedicație autografă adresate eruditului bucovinean.

***Cuvinte cheie:** arhivistică, istorie, Bucovina, dedicație autografă, donație, universitate*

*

***Abstract:** Teodor Bălan (1985-1972) needs no introduction. Although his name and activity are always repeated through different studies, articles, books, each time the words used by the authors leave a completely different imprint on our memory. Teodor Bălan thought and worked in the "domain of Bucovina" until the last moment of his life, without interruption, with a faithful passion. His devotion to this corner of Romania, Bucovina, led him to somehow forget the bitterness of everyday life, in the service of a noble cause, that of leaving us archival, historical bibliophile "values", as a legacy. The major fields in which Teodor Bălan carried out his activity, archival and history, were "the map of his soul". Archiving and history, two instances of the "Bălan phenomenon" transpose us into representations of a reality that today turns out to be a scientific one.*

The library of the "Ștefan cel Mare" University in Suceava houses the donation of Professor Teodor Bălan, where there are also books with autograph dedication addressed to the Bucovinian erudite.

***Keywords:** archives, history, Bukovina, autograph dedication, donation, university*

¹ Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Școala Doctorală de Științe Socio-Umane.
leuciumelania78@gmail.com

Sommaire: *Teodor Bălan (1985-1972) n'a plus besoin d'être présenté. Bien que son nom et son activité soient toujours répétés à travers différentes études, articles, livres, à chaque fois les mots utilisés par les auteurs laissent une empreinte complètement différente dans notre mémoire. Teodor Bălan a pensé et travaillé dans «le domaine de Bucovine» jusqu'au dernier moment de sa vie, sans interruption, avec une passion fidèle. Son dévouement à ce coin de Roumanie, la Bucovine, l'a amené à oublier en quelque sorte l'amertume du quotidien, au service d'une noble cause, celle de nous laisser en héritage des «valeurs» archivistiques, historique, bibliophiles. Les principaux domaines dans lesquels Teodor Bălan a exercé son activité, archivistique et historique, étaient «la carte de son âme». Archivage et histoire, deux instances du «phénomène Bălan» nous transposent dans les représentations d'une réalité qui s'avère aujourd'hui scientifique.*

La bibliothèque de l'Université «Ștefan cel Mare» de Suceava abrite la donation du Professeur Teodor Bălan, où se trouvent également des livres avec dédicace autographe adressés à l'érudit bucovinien.

Mots clés: *archives, histoire, Bucovine, dédicace autographe, donation, université*

În continuarea articolului publicat în numărul precedent², dorim să facem o incursiune în lumea cărților care au înscris dedicații autografe, incluse în donația Profesorului Teodor Bălan, pe care acesta a făcut-o universității din inima Bucovinei în anul 1971³.

Ce poate fi o dedicație, ce ar putea avea atât de special? Sunt gânduri scrise care comunică un mesaj, uneori direct, alteori codat, o verigă în lanțul istoriei, a subiectului pe care cartea o prezintă, o fremătare poate de-o secundă a autorului îndreptată către destinatarul dedicației, toate acestea având ca finalitate îndemnul la a reflecta. Ca și o regulă contemporană a dedicațiilor pe care am remarcat-o, acestea sunt scrise mai mic decât corpus-ul textului propriu-zis, iar pe verso, pagina – în general pagina rămâne albă. Comun dedicațiilor autografe prezentate mai jos, au ca și numitor comun faptul că sunt scrise în fâșia liberă a foii, fie în partea de sus, fie în partea de jos. Unele sunt, să spunem așa, complexe, deoarece conțin și semnătura autorului, data, locația, furnizând informații precise, atribuind astfel dedicației autografe o notă științifică.

Investigația noastră se rezumă în a selecta din lista donației la care s-a făcut referire mai sus⁴, autori născuți în Bucovina, ale căror cărți includ dedicații autografe adresate lui Teodor Bălan. Remarcăm că sunt dedicații exprimate prin cuvinte simple, prin care se transmit recunoștința, omagiul, dar cred că aspectul relevant este acela al percepției autorilor față de *harnicul cercetător al Bucovinei*⁵, care la rându-i, tocmai prin donația sa, ne-a invitat la o întâlnire cu alți bucovineni de mare clasă și de marcă.

² Roxana-Melania Cornilă (Leuciuc), *Teodor Bălan și colecțiile speciale ale Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava*, în *Analele Liceului „Vasile Conta” Târgu-Neamț*, vol. IV, nr. 2, 2022, pp. 287-329.

³ *Ibidem*.

⁴ Cf. supra nota 3.

⁵ Sintagma a fost atribuită lui Teodor Bălan de către Sever Zotta, a se vedea Anexe-Foto 13.

ALEXANDRU BOCĂNEȚU – istoric

S-a născut la Stupca, Suceava, în 1889. Membru al Societății pentru Cultura și Literatura Română și al Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina, ne-a lăsat studii privind istoria, cultura Bucovinei, articole, monografii, recenzii. A activat și în calitate de cadru didactic, fiind profesor de istorie la Liceul „Ștefan cel Mare” din Suceava, în perioada 1944-1946⁶.

Bocănețu, Alexandru, *Istoria orașului Cernăuți pe timpul Moldovei*, ediția a 2-a, Institutul de arte grafice și editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1933, 107 p.

*D-Sale D-lui Teodor Balan, Directorul bibliotecii universității Cernăuți. Al. Bocănețu*⁷

RUDOLF GASSAUER – istoric, numismat

S-a născut la Suceava, în 1885. A întreprins cercetări arheologice la Cetatea Șcheia, Cetatea de Scaun a Sucevei, la unele monumente istorico-religioase din Suceava, Burdujeni, Putna, Dragomirna. A îmbogățit colecțiile de arheologie și de numismatică ale Muzeului de Istorie din Suceava⁸. De asemenea, a fost și cadru didactic al Liceului Ștefan cel Mare din Suceava, în intervalul 1909-1940, membru corespondent al Societății Numismatice Române⁹.

Gassauer, Rudolf, *Contribuțiuni la istoria Sucevii și a împrejurimei*, Atelierele grafice Hermann Beiner, Suceava, 1927, VI, 64 p., [1] fasc.

*Meinem kollegen T. Balan in Dankbarkeit Gassauer*¹⁰

NICOLAI GRĂMADĂ – istoric

S-a născut la Zaharești, Suceava, în 1892. A fost membru al Societății pentru Cultură și Literatura Română în Bucovina, membru al Școlii Române din Roma. Preocupările lui nu s-au limitat doar pentru domeniul istoriei, ci s-au extins în domeniile diplomatiei, sigiliografiei medievale, heraldicii paleografiei chirilice și latine. În perioada 1941-1944, a îndeplinit funcția de Director al Muzeului Bucovinei din Cernăuți¹¹. A fost numit de Aurelian Sacerdoțeanu director, cu delegație, al Arhivelor Statului Suceava, funcție pe care a deținut-o în perioada 1 mai 1947 și 1 septembrie 1948¹².

⁶ Emil Satco, Alis Niculică, *Bocănețu, Alexandru* în *Enciclopedia Bucovinei. Personalități, localități, societăți, presă, instituții*, vol. I (A-F), Suceava, Editura, Karl A. Romstorfer, p. 231.

⁷ Anexe-Foto 1.

⁸ Astăzi Muzeul Național al Bucovinei.

⁹ *Gassauer, Rudolf*, în *Enciclopedia*, *op. cit.*, vol. II (G-O), p. 17.

¹⁰ Anexe-Foto 2, [Colegului meu T. Balan în semna de recunoștință].

¹¹ Emil Satco, Alis Niculică, *Grămadă, Nicolai*, în *Enciclopedia* *op. cit.*, vol. II (G-O), p. 87.

¹² Serviciul Județean Suceava al Arhivelor Naționale, *Fond personal Nicolai Grămadă*, p. 3, în https://arhivelenationale.ro/site/download/arhive_judetene/suceava/Gramada-Nicolai-fond-personal-1896-1960.pdf, accesat 17 martie 2023.

Grămadă, Nicolai, *Contribuții la istoria cărții și a scrisului în evul mediu*, extras din „Codrul Cosminului” IV, 1927, Buletinul Institutului de Istorie și Limbă dela Universitatea din Cernăuți, Institutul de Arte Grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1928, pp. 35-176.

*Domnului prof. Dr. Teodor Balan – omagiu – NGrămadă. Cernăuți, 1928*¹³.

Idem, *Din domeniul scriiturii: istoria culturii și scriitura, diverse teorii relative la originea alfabetului*, extras din „Codrul Cosminului” VI 1929, Buletinul Institutului de Istorie și Limbă dela Universitatea din Cernăuți, Institutul de Arte Grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1929, 22 p.

*Domnului prof. dr. T. Balan – omagiu – NGrămadă. Cernăuți, 1929*¹⁴.

Idem, *Cancelaria domnească în Moldova până la domnia lui Constantin Mavrocordat*, extras din „Codrul Cosminului” IX, Institutul de Arte Grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1935, pp. 131-232.

*Domnului Dr. T. Balan – omagiu – NGrămadă*¹⁵.

Idem, *Vechile peceți bisericești bucovinene*, extras din revista teolog. „Candela”, anul L, 1939, Tiparul Glasul Bucovinei, Cernăuți, 1939, 89 p.

*Domnului Dr. T. Balan – omagiu – NGrămadă. Cernăuți, 1939*¹⁶.

ALOIS GRIGOROVICI – istoric, filolog

S-a născut la Suceava, în anul 1902. Membru corespondent al Institutului de Istorie de pe lângă Universitatea din Cernăuți (1937-1940), Membru al Societății pentru Cultură și Literatură Română din Bucovina, membru fondator (1949), vicepreședinte al Filialei București (1949-1953) și membru în Comitetul de conducere (1953-1957) al Societății de Științe Istorice din România, cercetător științific la Institutul de Istorie al Academiei Române. A desfășurat o activitate didactică bogată, amintim aici doar instituțiile de învățământ din arealul Bucovinei: Liceul Ștefan cel Mare din Suceava (1914-1922), Seminarul Pedagogic Universitatea din Cernăuți (1937-1940), Școala Normală de Băieți (1937-1940), unde a ocupat și funcția de director (1942-1945), Liceul Comercial și Teoretic de Băieți din Suceava (1945-1947)¹⁷.

Grigorovici, Alois, *Răpirea Bucovinei și politica Franței*, extras din Buletinul „Codrul Cosminului” X-XI, 1939, Institutul de Arte Grafice „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1939, pp. 413-452.

*Istoricului bucovinean d-lui prof. Dr. T. Balan, în semn de omagiu, Al. Grigorovici.*¹⁸

¹³ Anexe-Foto 3.

¹⁴ Anexe-Foto 4.

¹⁵ Anexe-Foto 5.

¹⁶ Anexe-Foto 6.

¹⁷ Emil Satco, Alis Niculică, *Grigorovici, Alois*, în *Enciclopedia op. cit.*, vol. II (G-O), p. 103.

¹⁸ Anexe-Foto 7.

TRAIAN LARIONESCU – genealog, heraldist

S-a născut la Rădăuți, în 1905. A realizat genealogii ale unor familii de bucovineni, a studiat blazoanele boierilor Moldovei din secolele al XIV-lea și al XV-lea. De remarcat activitatea desfășurată în plan internațional, fiind membru al Societății de Științe Heraldico-Genealogice *Adler* din Viena, membru corespondent al Academiei Internaționale de Heraldică din Geneva, al Institutelor de istorie din Varșovia și Liège. A participat la conferințe internaționale de genealogie și heraldică din Viena (1970), Liège (1972), München (1974), Londra (1976), Madrid (1978). A fost membru fondator (1943) secretar al primei Societăți de genealogie din țară – *Centrul Genealogic Român* și al revistei *Arhiva genealogică română*. Opera sa, în manuscris, se găsește la Arhivele Naționale din București¹⁹.

Larionescu, Traian, *Familii vechi bucovinene*, Tipografia Ministerului de Războiu, București, 1944, 15 p.

*Dlui Prof. Teodor Balan, distins omagiu. Traian Larionescu 22 [indescifrabil] 1957*²⁰

LECA MORARIU – filolog, lingvist, istoric, critic literar, etnolog, folclorist, muzicolog

S-a născut la Cernăuți, în 1888. A fost filolog, lingvist, istoric și critic literar, etnolog, folclorist, muzicolog. Considera folclorul ca o disciplină de sine stătătoare, punând în evidență relația dintre acesta și creația cultă. A susținut cultura românească în Bucovina, preocupându-se de bunul mers al unor instituții pe care le-a și coordonat: Societatea muzicală *Armonia*, Teatrul Național. Activitatea muzicală nu a implicat doar interpretare – era cunoscător al multor instrumente muzicale –, ci și scrierea de cronici muzicale, realizarea unor spectacole rafinate²¹.

Morariu, Leca, *Războiul Troadei*, Institutul de Arte grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1923, 107 p.

*Dlui T. Balan omagiu L.M.*²²

GEORGE ONCIUL – muzicolog, compozitor

S-a născut la Cernăuți, în 1904. Îl găsim o perioadă ca profesor la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică din Cernăuți (1930-1940), iar între 1941 și 1946 la Lörrach – profesor de muzică. Între 1944 și 1946 a fost directorul Kärtner Muzikschulwerk²³.

¹⁹ Emil Satco, Alis Niculică, *Larionescu, Traian*, în *Enciclopedia op. cit.*, vol. II (G-O), pp. 363-364.

²⁰ Anexe-Foto 8.

²¹ Emil Satco, Alis Niculică, *Morariu, Leca*, în *Enciclopedia op. cit.*, vol. II (G-O), pp. 588-589.

²² Anexe-Foto 9.

²³ Emil Satco, Alis Niculică, *Onciul, George*, în *Enciclopedia op. cit.*, vol. II (G-O), p. 738.

Onciul, George, *Colinda*, Tipografia „Bucovina”, București, 1934, 56 p.
D-lui Prof. univ. dr. Th. Bălan cu toată stima și considerațiunea George Onciul²⁴

ALEXE PROCOPOVICI – filolog, lingvist

S-a născut în 1884 la Cernăuți. A activat în plan didactic și politic, fiind deputat de Câmpulung din partea Partidului Liberal-Georgist (1933). S-a implicat mult în acțiunile întreprinse de cernăuțeni înaintea Unirii, în octombrie-noiembrie 1918. A studiat începuturile scrisului în limba română și literatura veche românească, a fost colaborator la elaborarea *Dicționarului Enciclopedic* al Academiei Române²⁵.

Procopovici, Alexe, *Luptele naționale din celălalt veac: Bucovina care a fost și care va să fie*, extras din „Transilvania”, Anul 73, nr. 12, Tipografia „Dacia Traiană”, Sibiu, 1942, 12 p.

*Domnului și doamnei T. Balan omagiu și prietenie Al P*²⁶

SIMEON RELI – teolog, cadru universitar

S-a născut în 1882 la Pătrăuți, Storjineț. A scris sinteze cu privire la istoria Bisericii, a unor orașe și monumente din Bucovina și Maramureș. Deși teolog, s-a preocupat de arhivele Bucovinei, fiind promotorul unei școli de arhivistică în Bucovina, utilizând material inedit din arhivele Imperiului Habsburgic. O perioadă, a ocupat și funcția de Director al Arhivelor Statului din Cernăuți²⁷.

Reli, Simeon, *Lupta românilor din Suceava cu stapânirea austriacă pentru conservarea monumentelor religioase istorice din acest oraș în anii 1791-1794*, Cartea Românească, Cluj, 1931, 12 p.

*Dlui Profesor T. Balan în semn de dragoste colegială și prietenească. Autorul: 2/I 1932*²⁸

SEVER ZOTTA – istoric, genealogist

S-a născut la Chisălău, Coțmani, în 1874. Se înrudește cu familia Hurmuzaki prin mama sa. În 1921, a fondat împreună cu Gh. Ghibănescu Societatea de Istorie și Arheologie. A condus timp de 22 de ani Arhivele Statului din Iași (1912-1934), a fost cel care a fondat revista *Arhiva genealogică* (1912-1913). Un moment trist al vieții sale a fost în 1940, când nu a părăsit Cernăuțiul după ultimatumul sovieticilor, fiindcă nu a reușit să evacueze biblioteca, documentele și manuscrisele sale. A fost deportat în Urali în 1941, unde a și murit – 1943.

²⁴ Anexe-Foto 10.

²⁵ Emil Satco, Alis Niculică, *Procopovici, Alexe*, în *Enciclopedia op. cit.*, vol. III (P-Z), p. 203.

²⁶ Anexe-Foto 11.

²⁷ Emil Satco, Alis Niculică, *Reli, Simeon*, în *Enciclopedia op. cit.*, vol. III (P-Z), p. 259.

²⁸ Anexe-Foto 12.

Zotta, Sever, *O mănăstire dispărută*, Tipografia Eparhială, Chișinău, 1924, 34 p.
Harnicului cercetător al trecutului scumpei mele Bucovine, Sever Zotta, Iași Feb. 1925²⁹

Idem, *Paul Gore*, Tipografia Eparhială, „Cartea Românească” Chișinău, 1928, XXVI p.

*D-Sale D-lui T. Bălan omagiu din partea autorului*³⁰.

Idem, *Despre neamul Cantemireștilor*, Institutul de Arte Grafice „Viața Românească”, Iași, 1931, 50 p.

*D-Sale Domnului T. Bălan omagiu August 1931 Zotta*³¹

Bibliografie selectivă

I. Instrumente de lucru

Satco, Emil, *Enciclopedia Bucovinei*, vol. I (A-F), II (G-O), III (P-Z), Suceava, Editura Karl A. Romstorfer, 2018.

Registrul-inventar „Monografii” nr. 15 (48281-51675), Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Compartimentul *Dezvoltarea, evidența și organizarea colecțiilor*. *Indexare-catalogare*.

Registrul-inventar „Publicații Periodice și Seriale” (RI 2P 3166-6560), Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Compartimentul *Dezvoltarea, evidența și organizarea colecțiilor*. *Indexare-catalogare*.

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Baza electronică a Bibliotecii, <http://exlibris.usv.ro:8991/F>.

II. Lucrări

Bocănețu, Alexandru, *Istoria orașului Cernăuți pe timpul Moldovei*, ediția a 2-a, Institutul de arte grafice și editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1933.

Gassauer, Rudolf, *Contribuțiuni la istoria Sucevii și a împrejurimei*, Atelierele grafice Hermann Beiner, Suceava, 1927.

Grămadă, Nicolai, *Contribuții la istoria cărții și a scrisului în evul mediu*, extras din „Codrul Cosminului” IV, 1927, Buletinul Institutului de Istorie și Limbă dela Universitatea din Cernăuți, Institutul de Arte Grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1928.

Idem, *Din domeniul scriiturii: istoria culturii și scriitura, diverse teorii relative la originea alfabetului*, extras din „Codrul Cosminului” VI 1929, Buletinul Institutului de Istorie și Limbă dela Universitatea din Cernăuți, Institutul de Arte Grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1929.

Idem, *Cancelaria domnească în Moldova până la domnia lui Constantin Mavrocordat*, extras din „Codrul Cosminului” IX, Institutul de Arte Grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1935.

Idem, *Vechile peceți bisericești bucovinene*, extras din revista teolog. „Candela”, anul L, 1939, Tiparul Glasul Bucovinei, Cernăuți, 1939.

²⁹ Anexe-Foto 13.

³⁰ Anexe-Foto 14.

³¹ Anexe-Foto 15.

Grigorovici, Alois, *Răpirea Bucovinei și politica Franței*, extras din Buletinul „Codrul Cosminului” X-XI, 1939, Institutul de Arte Grafice „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1939.

Larionescu, Traian, *Familii vechi bucovinene*, Tipografia Ministerului de Războiu, București, 1944.

Morariu, Leca, *Războiul Troadei*, Institutul de Arte grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1923.

Onciul, Georghe, *Colinda*, Tipografia „Bucovina”, București, 1934.

Procopovici, Alexe, *Luptele naționale din celălalt veac: Bucovina care a fost și care va să fie*, extras din „Transilvania”, Anul 73, nr. 12, Tipografia „Dacia Traiană”, Sibiu, 1942.

Reli, Simeon, *Lupta românilor din Suceava cu stăpânirea austriacă pentru conservarea monumentelor religioase istorice din acest oraș în anii 1791-1794*, Cartea Românească, Cluj, 1931.

Zotta, Sever, *O mănăstire dispărută*, Tipografia Eparhială, Chișinău, 1924.

Idem, *Paul Gore*, Tipografia Eparhială, „Cartea Românească” Chișinău, 1928.

Idem, *Despre neamul Cantemireștilor*, Institutul de Arte Grafice „Viața Românească”, Iași, 1931.

III. Webografie

Serviciul Județean Suceava al Arhivelor Naționale, *Fond personal Nicolai Grămadă*, în https://arhivelenationale.ro/site/download/arhive_judetene/suceava/Gramada-Nicolai-fond-personal-1896-1960.pdf.

ANEXE

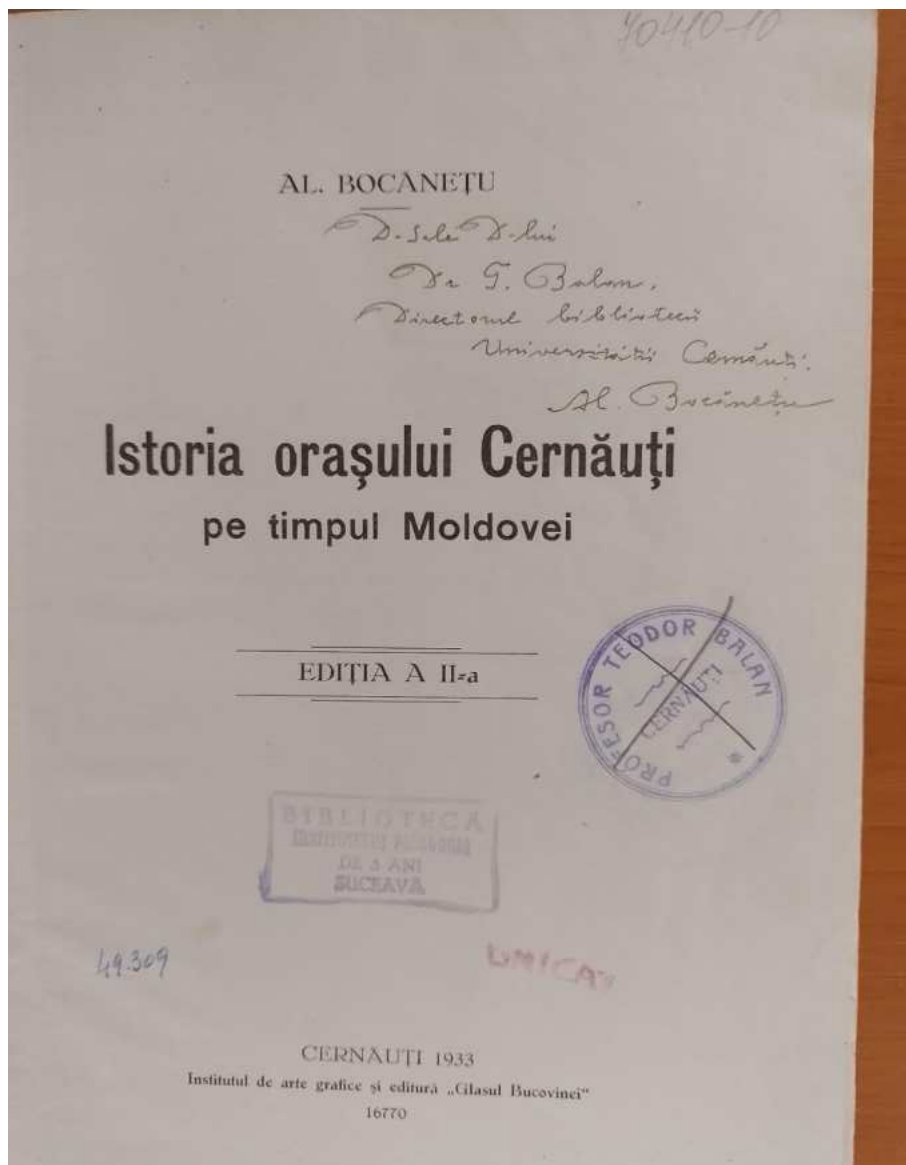

Foto 1. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN”
(sursa: Alexandru Bocanetu, *Istoria orașului Cernăuți pe timpul Moldovei*, ediția a 2-a,
Institutul de arte grafice și editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1933, 107 p., exemplar nr. inv.
49430,
Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

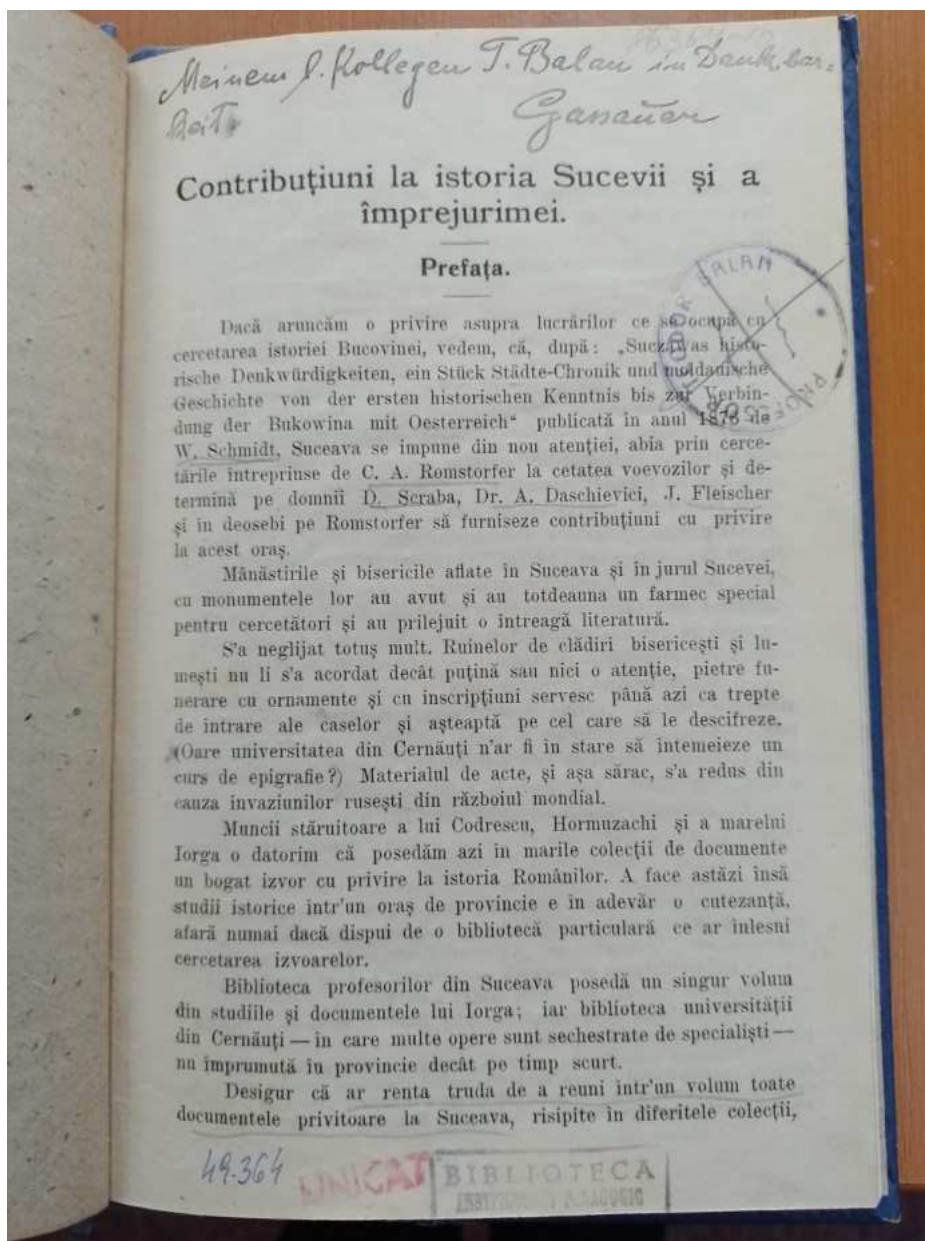

Foto 2. Prima pagină a textului: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN” (sursa: Rudolf Gassauer, *Contribuțiuni la istoria Sucevii și a împrejurimei*, Atelierele grafice Hermann Beiner, Suceava, 1927, VI, 64 p., [1] fasc., exemplar nr. inv. 49364, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

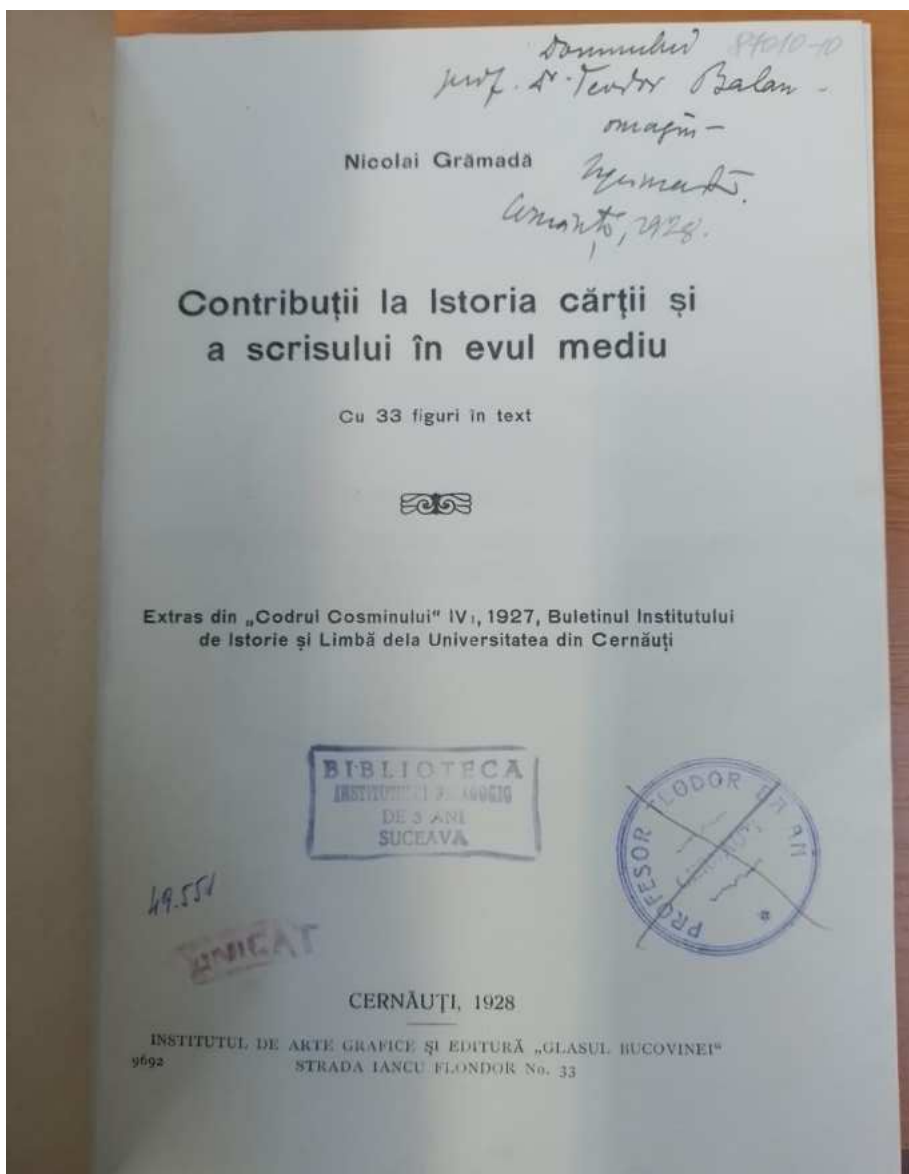

Foto 3. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN”
(sursa: Nicolai Grămadă, *Contribuții la istoria cărții și a scrisului în evul mediu*, extras din „Codrul Cosminului” IV, 1927, Buletinul Institutului de Istorie și Limbă dela Universitatea din Cernăuți, Institutul de Arte Grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1928, p. 35-176, exemplar nr. inv. 49551, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

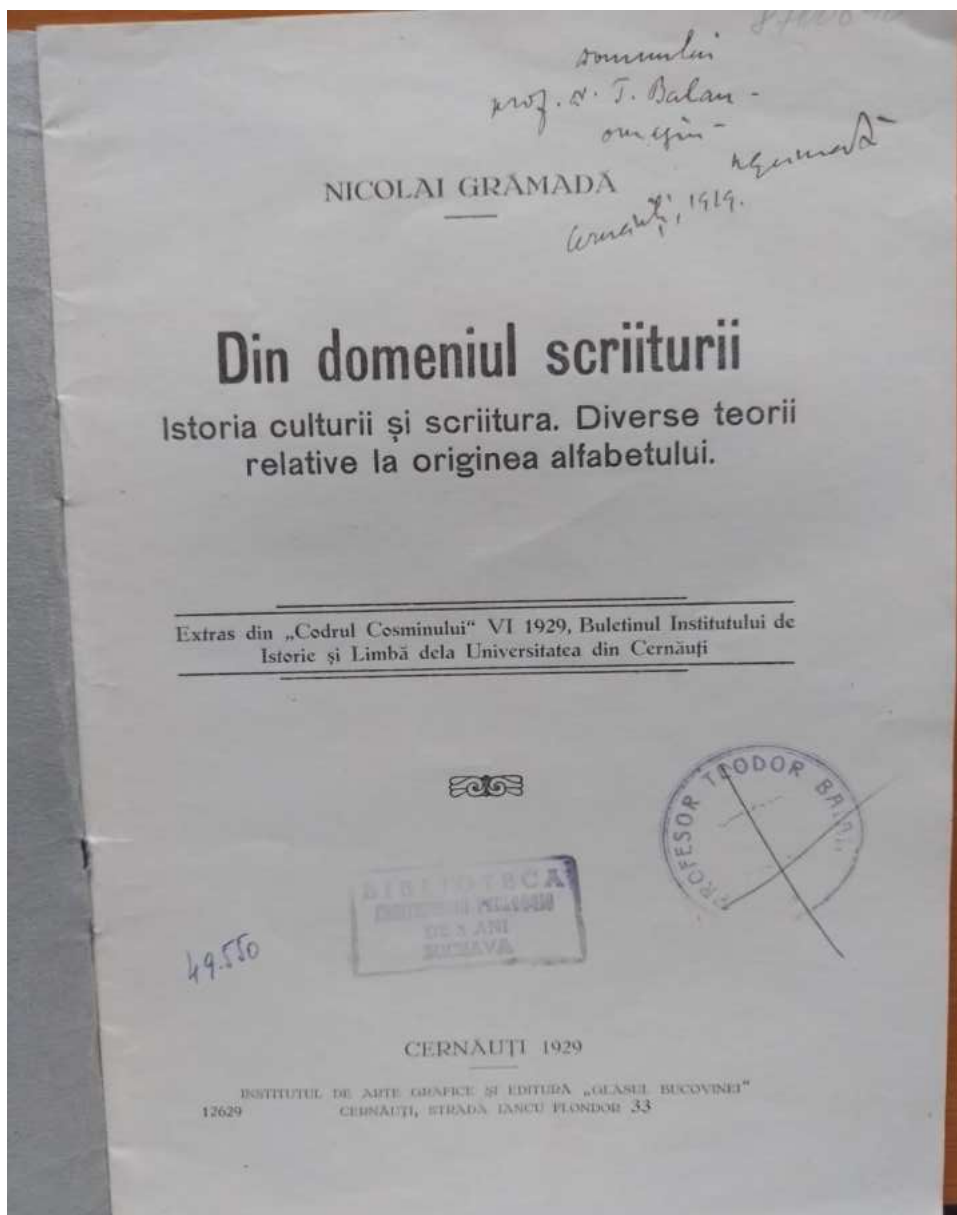

Foto 4. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN”

(sursa: Nicolai Grămadă, *Din domeniul scriiturii: istoria culturii și scriitura, diverse teorii relative la originea alfabetului*, extras din „Codrul Cosminului” VI 1929, Buletinul Institutului de Istorie și Limbă dela Universitatea din Cernăuți, Institutul de Arte Grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1929, 22 p., exemplar nr. inv. 49550, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

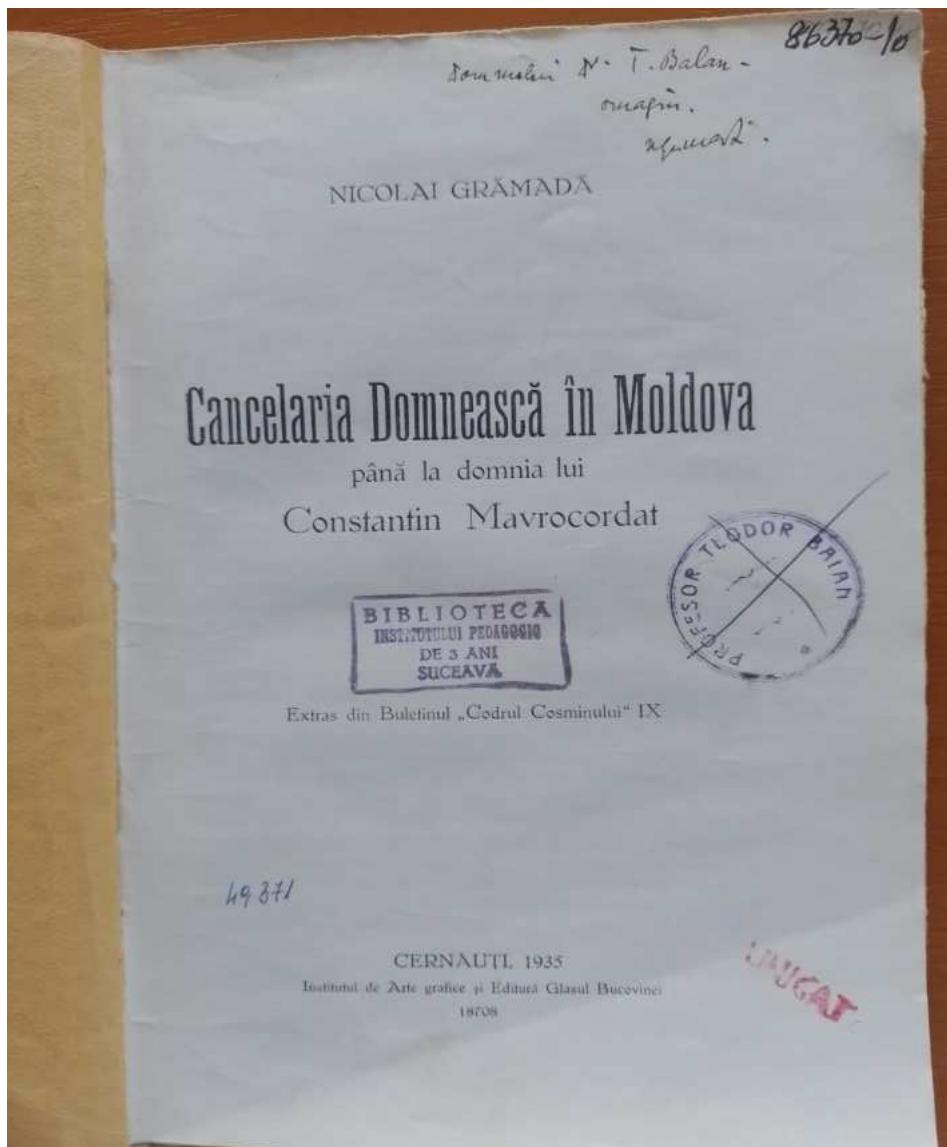

Foto 5. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN”
(sursa: Nicolai Grămadă, *Cancelaria domnească în Moldova până la domnia lui Constantin Mavrocordat*, extras din „Codrul Cosminului” IX, Institutul de Arte Grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1935, pp. 131-232, exemplar nr. inv. 49371, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

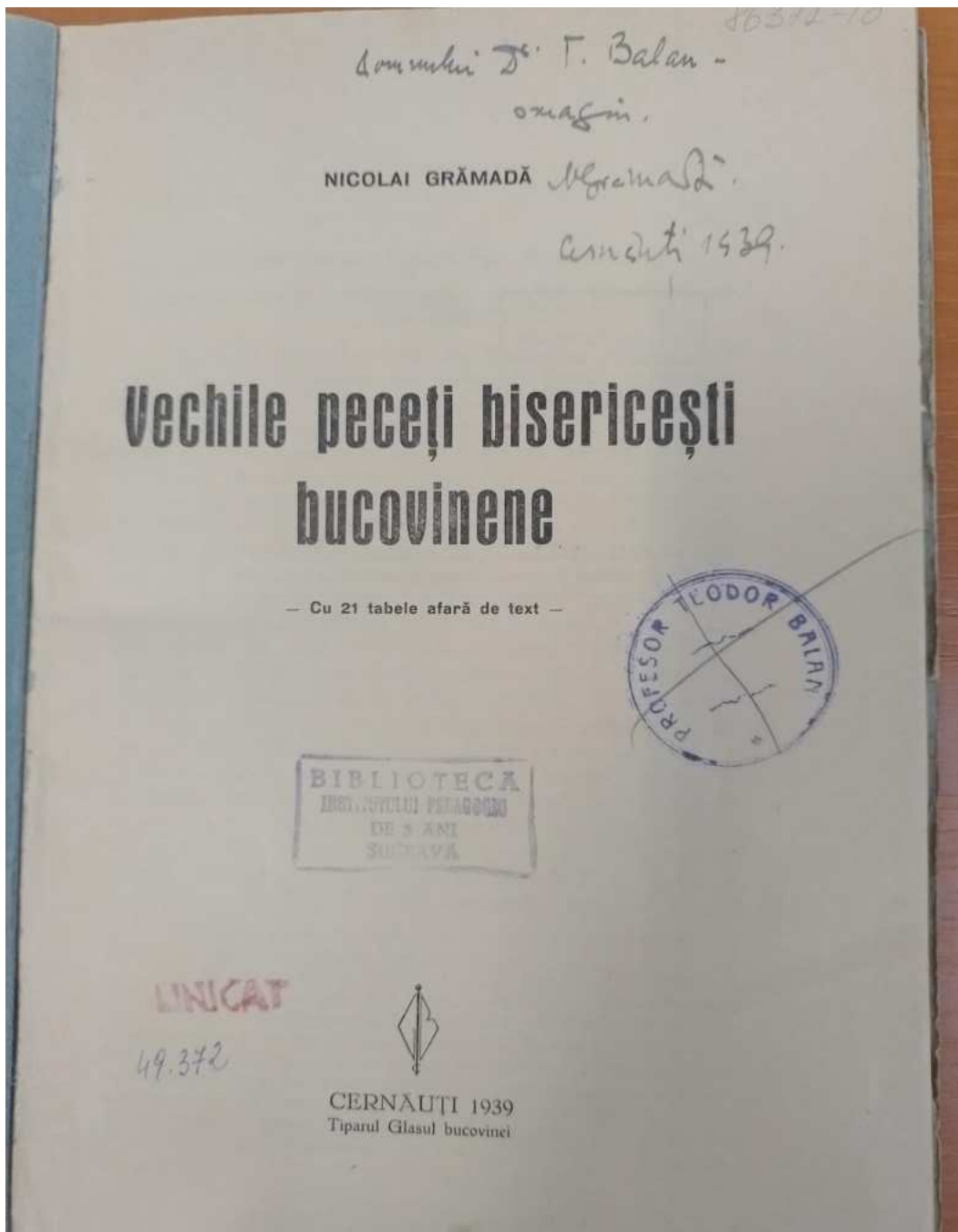

Foto 6. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN” (sursa: Nicolai Grămadă, *Vechile peceti bisericești bucovinene*, extras din revista teolog. „Candela”, anul L, 1939, Tiparul Glasul Bucovinei, Cernăuți, 1939, 89 p., exemplar nr. inv. 49372, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

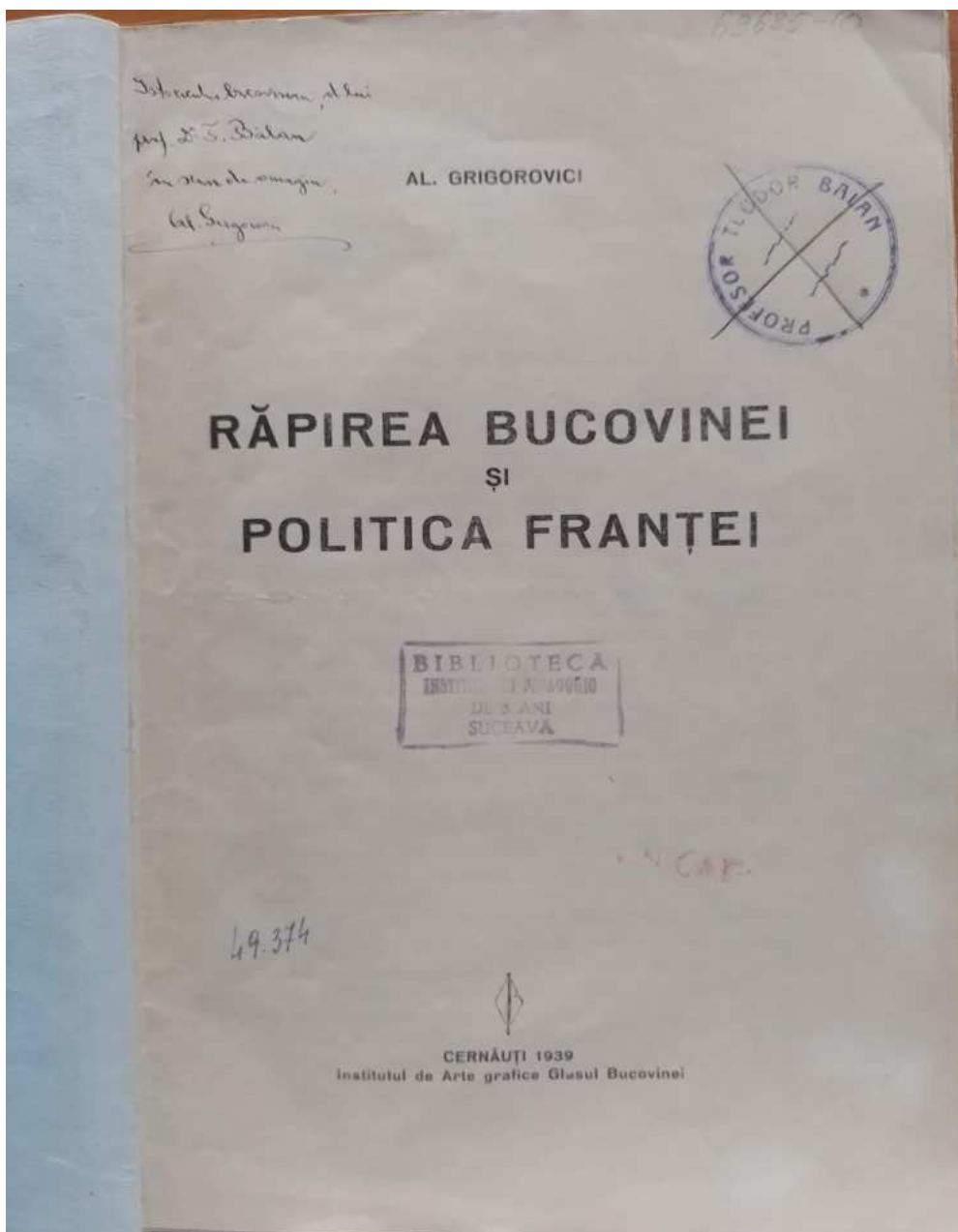

Foto 7. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN”
(sursa: Alois Grigorevici, *Răpirea Bucovinei și politica Franței*, extras din Buletinul „Codrul Cosminului” X-XI, 1939, Institutul de Arte Grafice „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1939, pp. 413-452, exemplar nr. inv. 49374, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

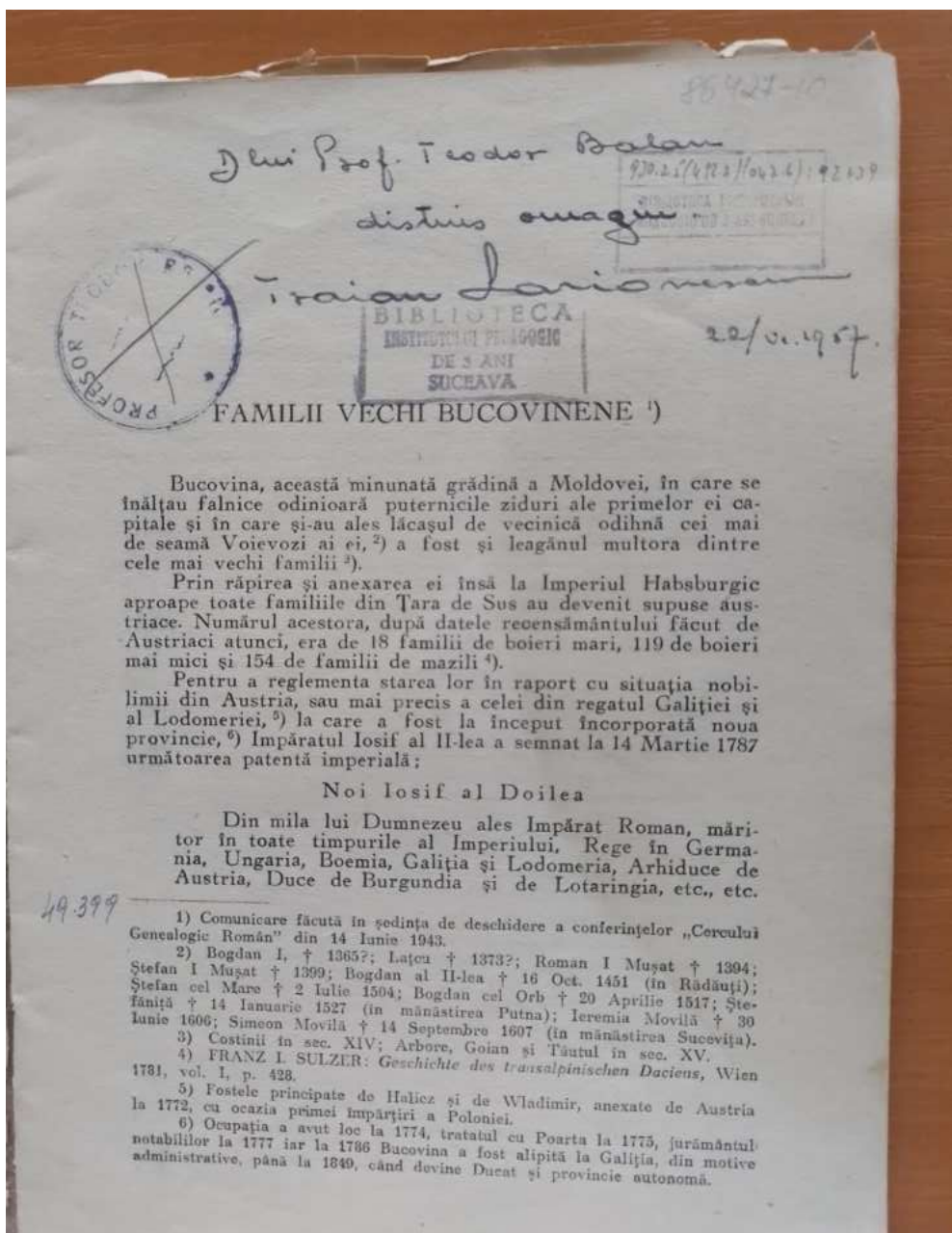

Foto 8. Prima pagină a textului: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN” (sursa: Traian Larionescu, *Familii vechi bucovinene*, Tipografia Ministerului de Războiu, București, 1944, 15 p., exemplar nr. inv. 49399, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

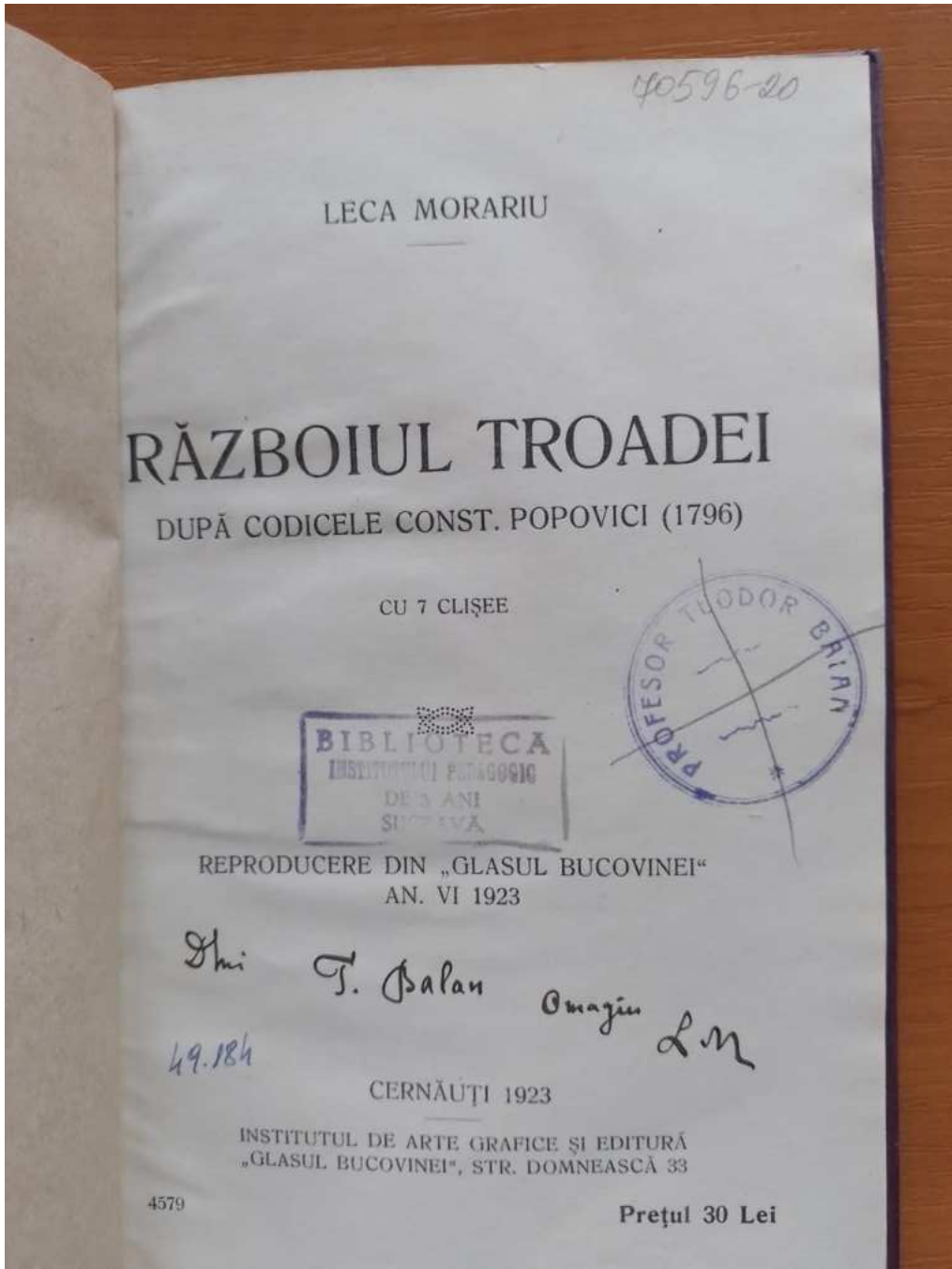

Foto 9. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN” (sursa: Leca Morariu, *Războiul Troadei*, Institutul de Arte grafice și Editură „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, 1923, 107 p., exemplar nr. inv. 49184, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

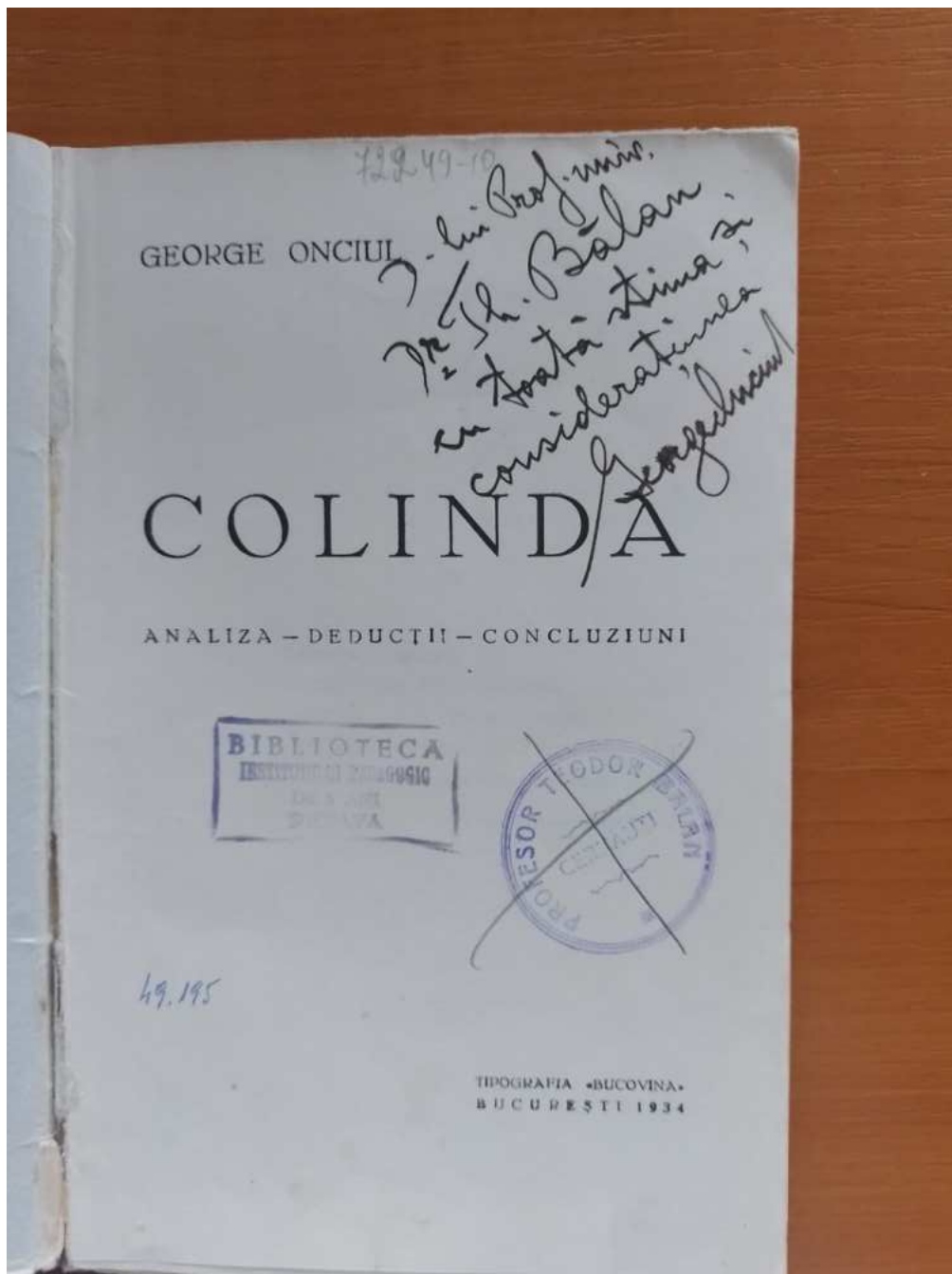

Foto 10. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN” (sursa: George Onciul, *Colinda*, Tipografia „Bucovina”, București, 1934, 56 p., exemplar nr. inv. 49195, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

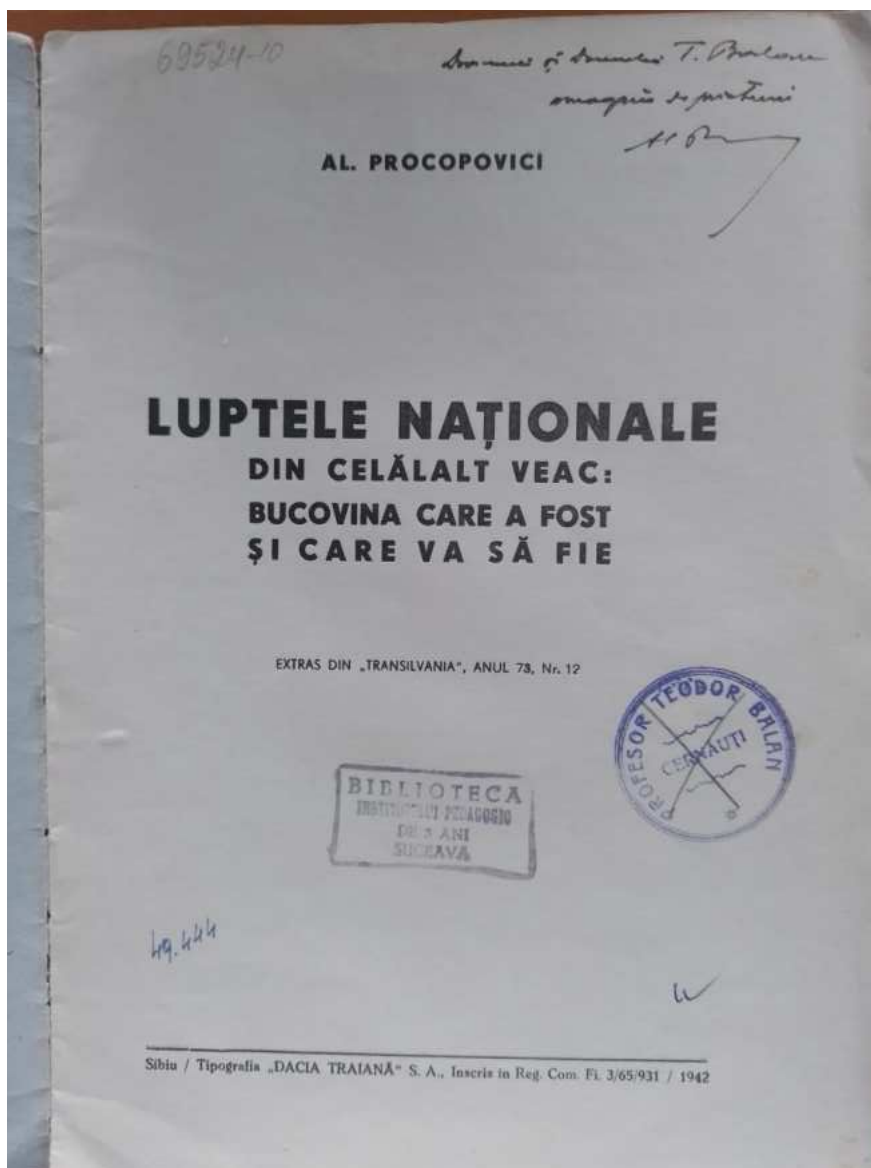

Foto 11. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN”
(sursa: Alexe Procopovici, *Luptele naționale din celălalt veac: Bucovina care a fost și care va să fie*, extras din „Transilvania”, Anul 73, nr. 12, Tipografia „Dacia Traiană”, Sibiu, 1942, 12 p., exemplar nr. inv. 49444, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

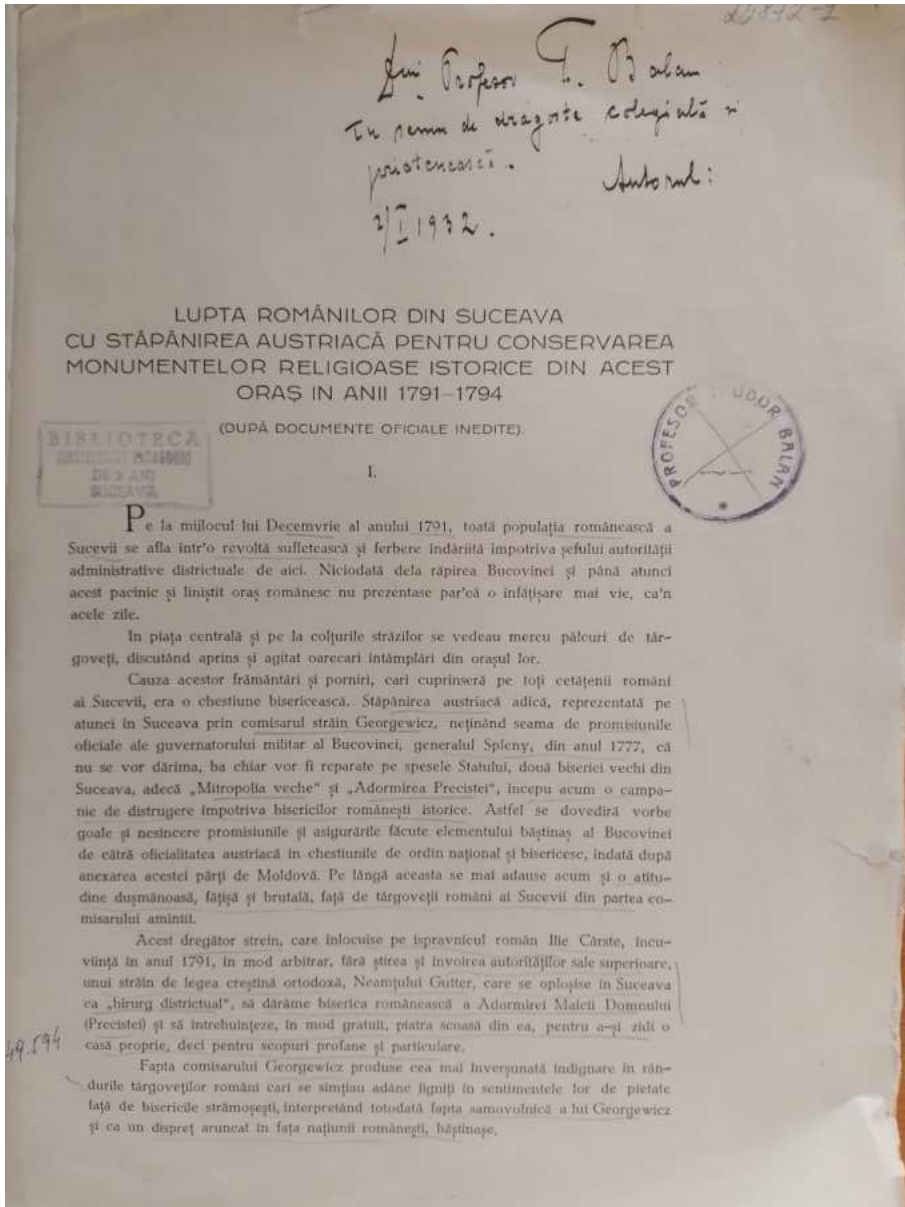

Foto 12. Prima pagină a textului: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN” (sursa: Simeon Reli, *Lupta românilor din Suceava cu stăpânirea austriacă pentru conservarea monumentelor religioase istorice din acest oraș în anii 1791-1794*, Cartea Românească, Cluj, 1931, 12 p., exemplar nr. inv. 49594, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

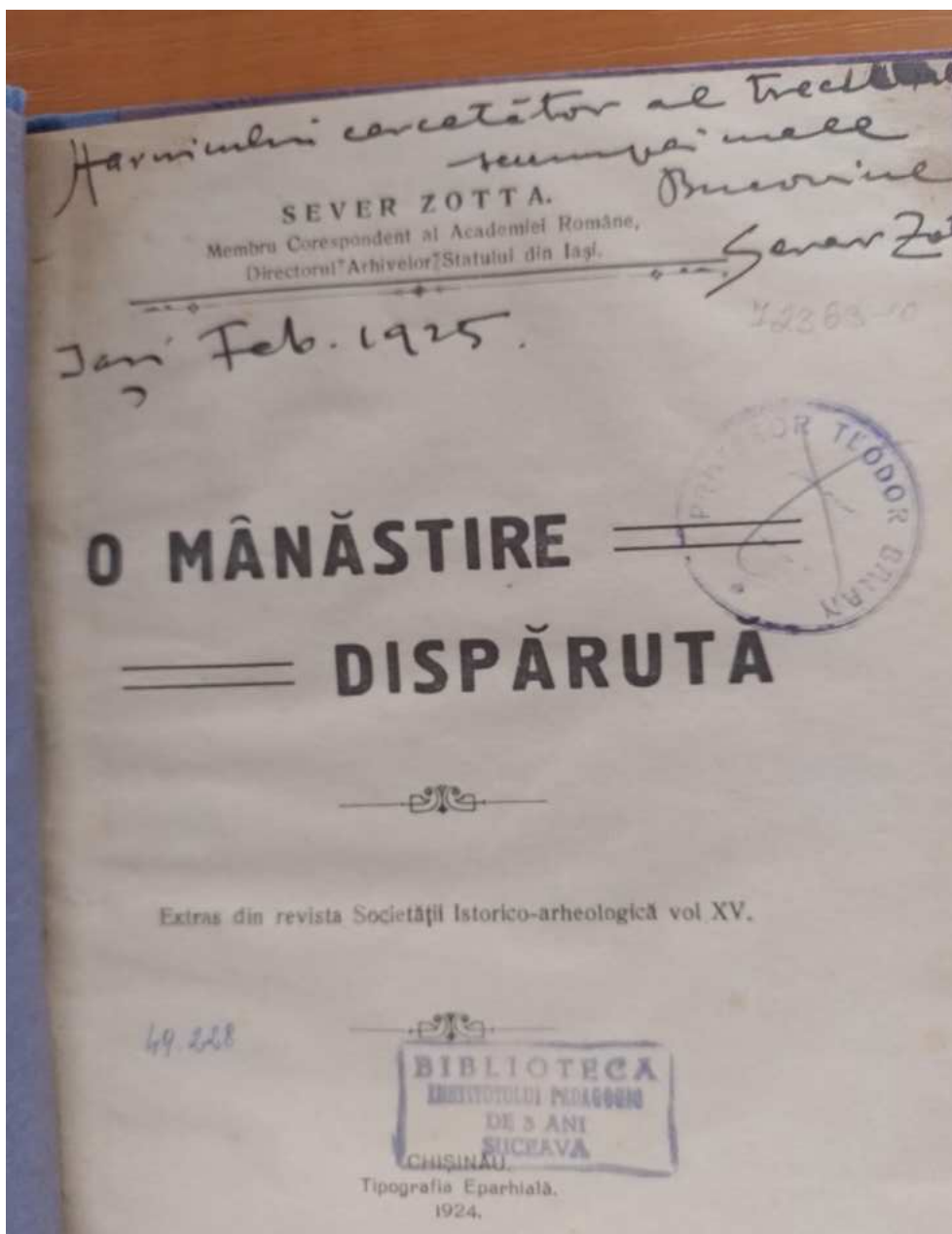

Foto 13. Pagina de titlu: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN”
(sursa: Sever Zotta, *O mănăstire dispărută*, Tipografia Eparhială, Chișinău, 1924, 34 p.,
exemplar nr. inv. 49228, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava,
Colecții Speciale)

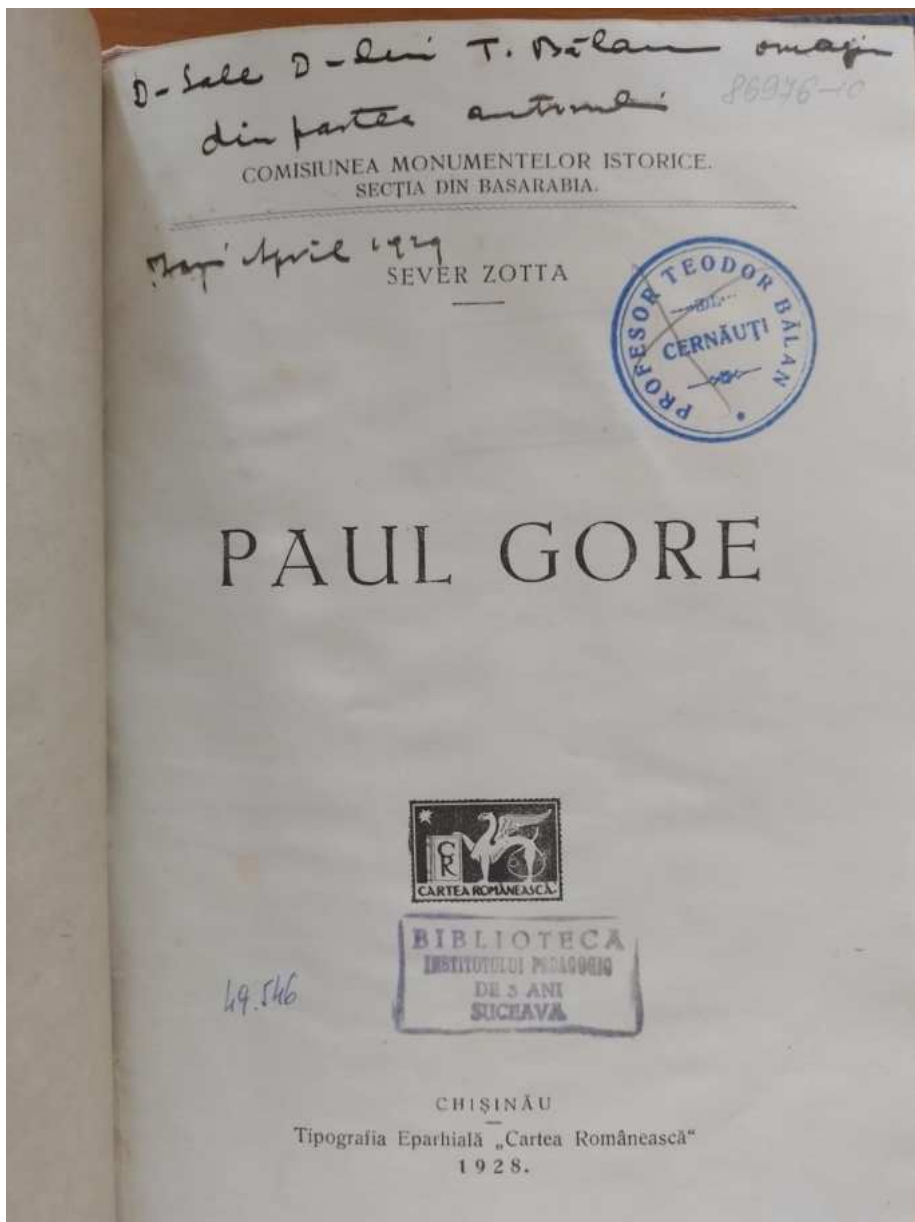

Foto 14. Pagina de titlu: dedicație cu autograf a autorului, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN”
(sursa: Sever Zotta, *O mănăstire dispărută*, Tipografia Eparhială, Chișinău, 1924, 34 p., exemplar nr. inv. 49546, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)

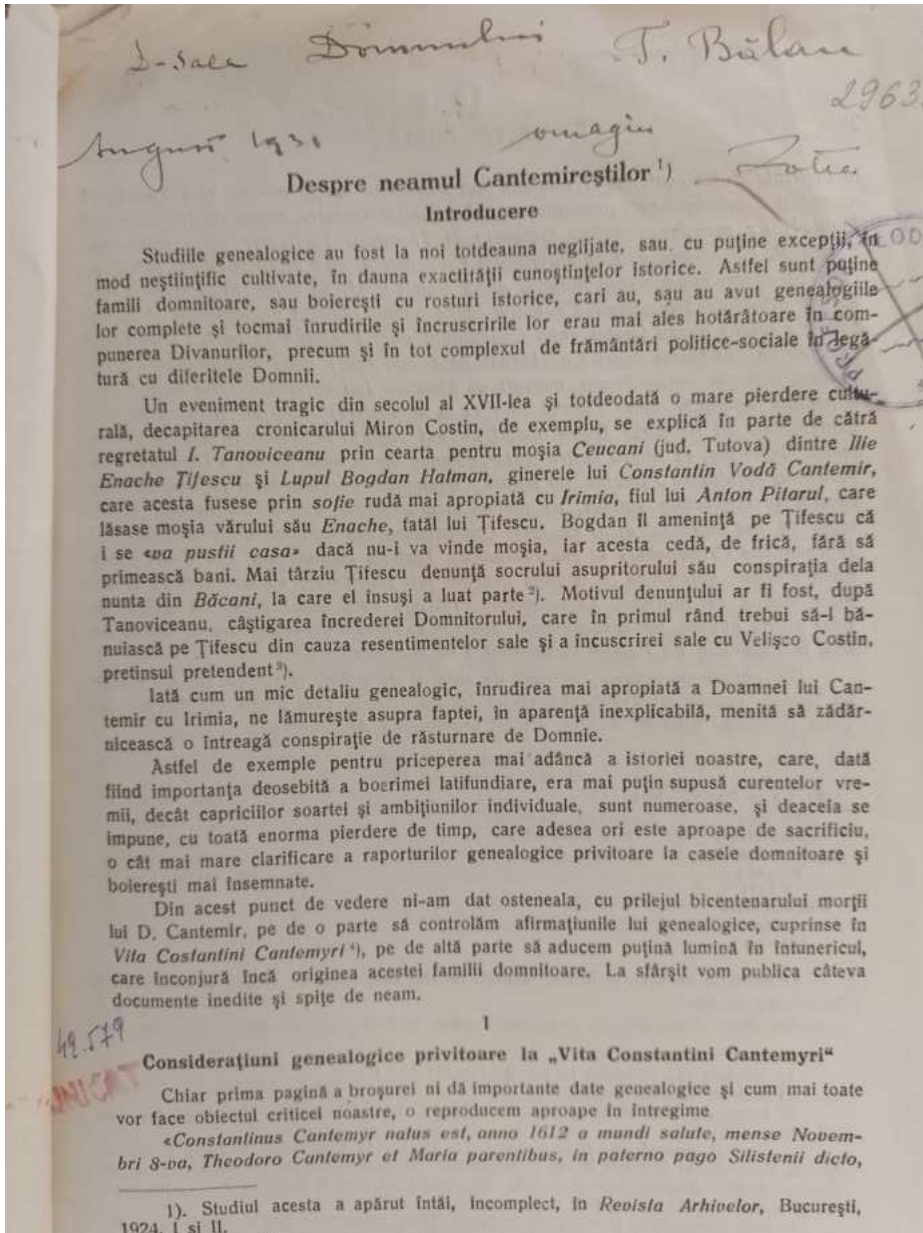

Foto 15. Prima pagină a textului: dedicație, ștampila „PROFESOR TEODOR BALAN”
(sursa: Sever Zotta, *Despre neamul Cantemireștilor*,
Institutul de Arte Grafice „Viața Românească”, Iași, 1931, 50 p., exemplar nr. inv.
49579,
Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Colecții Speciale)